

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

1. ความเห็นของผู้สอบบัญชี

ผู้สอบบัญชี

- นางสาว พิมพ์ใจ มานิตขจรกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4521 บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้ตรวจสอบงบการเงินประจำปีของบริษัทฯ สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 - 31 ธันวาคม 2560 (รวม 5 ปี)
- นางสาว รุ่งนภา เลิศสุวรรณกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3516 บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้ตรวจสอบงบการเงินประจำปีของบริษัทฯ สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 - 31 ธันวาคม 2548 และ 31 ธันวาคม 2552 - 31 ธันวาคม 2555 (รวม 11 ปี)

ความเห็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสำหรับงบการเงินประจำปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 - 31 ธันวาคม 2560 สรุปได้ดังนี้

ปี 2558

ผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่า งบการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท ทีอาร์ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท ทีอาร์ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ปี 2559

ผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่า งบการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท ทีอาร์ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท ทีอาร์ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ปี 2560

ผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่า งบการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท ทีอาร์ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท ทีอาร์ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

2. ตารางสรุปงบการเงินรวม

งบแสดงฐานะการเงิน

(หน่วย : บาท)

งบแสดงฐานะการเงินรวม	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2560		2559		2558	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	336,369,445	7.32	109,025,647	2.18	1,289,427,603	28.20
เงินลงทุนชั่วคราว	0	0.00	360,770	0.01	0	0.00
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	825,587,318	17.95	410,822,454	8.21	636,308,426	13.92
รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระ	854,291,357	18.58	1762,972,802	35.24	1,023,022,679	22.38
ลูกหนี้เงินประกันผลงานตามสัญญาก่อสร้าง	100,306,896	2.18	87,470,674	1.75	164,027,050	3.59
เงินจ่ายล่วงหน้าแก่ผู้รับเหมาช่วงตามสัญญาก่อสร้าง	329,586,856	7.17	437,016,510	8.73	68,468,479	1.50
งานระหว่างก่อสร้าง	56,243,218	1.22	0	0.00	27,151,379	0.59
วัสดุก่อสร้าง	5,513,620	0.12	7,121,759	0.14	14,323,750	0.31
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	55,306,079	1.20	28,632,853	0.57	36,527,392	0.80
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	35,913,661	0.78	30,191,694	0.61	56,799,968	1.24
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	2,599,118,450	56.52	2,873,615,163	57.44	3,316,056,726	72.53
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากสถาบันการเงินที่มีภาระค้ำประกัน	16,329,548	0.36	16,299,928	0.33	36,341,988	0.79
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	1,259,003,235	27.38	1,328,332,542	26.55	0	0.00
เงินลงทุนในการร่วมค้า	7,359,476	0.16	2,375,587	0.05	2,375,587	0.05
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	0	0.00	0	0.00	455,225,624	9.96
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	684,744,143	14.89	726,614,258	14.52	706,700,651	15.46
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	12,847,372	0.28	14,511,380	0.29	8,023,118	0.18
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	12,395,496	0.27	33,649,861	0.67	38,419,247	0.84
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	6,580,863	0.14	7,761,053	0.15	8,728,533	0.19
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,999,260,133	43.48	2,129,544,609	42.56	1,255,814,748	27.47
รวมสินทรัพย์	4,598,378,583	100.00	5,003,159,772	100.00	4,571,871,474	100.00
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	70,357,683	1.53	104,254,642	2.09	0	0.00
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	451,030,060	9.81	441,452,302	8.82	552,784,249	12.09
ต้นทุนงานที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	414,273,722	9.01	923,470,468	18.46	967,852,967	21.17
เจ้าหนี้เงินประกันผลงานตามสัญญาก่อสร้าง	48,783,159	1.06	51,232,237	1.02	37,405,074	0.82
เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้าตามสัญญาก่อสร้าง	371,280,297	8.08	345,741,682	6.91	320,987,399	7.02
เงินกู้ยืมระยะสั้น	30,000,000	0.65	0	0.00	0	0.00

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

งบแสดงฐานะการเงินรวม	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2560		2559		2558	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ประมาณการหนี้สินจากโครงการก่อสร้าง	19,650,308	0.43	23,007,490	0.46	20,803,791	0.45
หุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	300,000,000	6.52	100,000,000	2.00	0	0.00
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	11,237,541	0.24	12,805,870	0.26	12,531,806	0.27
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	1,852,410	0.04	19,712,770	0.39	1,432,892	0.03
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	48,687,452	1.06	21,068,592	0.42	52,392,866	1.15
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,767,152,632	38.43	2,042,746,053	40.83	1,966,191,044	43.00
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	0	0.00	200,000,000	4.00	100,000,000	2.19
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	5,977,590	0.13	17,213,832	0.34	31,072,138	0.68
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	49,424,694	1.08	39,345,061	0.79	33,952,891	0.74
ประมาณการหนี้สินจากคดีความ	20,000,000	0.43	20,000,000	0.40	20,000,000	0.44
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	75,402,284	1.64	276,558,893	5.53	185,025,029	4.05
รวมหนี้สิน	1,842,554,916	40.07	2,319,304,946	46.36	2,151,216,073	47.05
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
หุ้นสามัญ	733,711,662	15.95	641,998,220	12.83	565,345,762	12.36
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	1,041,739,823	22.65	1,041,739,823	20.82	1,010,975,808	22.11
ส่วนเกิน (ค่า) กว่ทุนอื่น	(2,955,890)	(0.06)	(2,955,890)	(0.06)	0	0.00
ส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	0	0.00	0	0.00	10,461,029	0.23
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้นจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิ	0	0.00	0	0.00	7,310,526	0.16
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย						
บริษัทฯ	73,371,225	1.60	72,637,344	1.45	56,534,575	1.24
บริษัทย่อย	4,108,018	0.09	4,108,018	0.08	4,108,018	0.09
ยังไม่ได้จัดสรร	919,903,940	20.00	941,490,510	18.82	778,265,668	17.02
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	13,615,943	0.30	13,542,953	0.27	10,842,835	0.24
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	2,783,494,721	60.53	2,712,560,978	54.21	2,443,844,221	53.45
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(27,671,054)	(0.60)	(28,706,152)	(0.57)	(23,188,820)	(0.50)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	2,755,823,667	59.93	2,683,854,826	53.64	2,420,655,401	52.95
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	4,598,378,583	100.00	5,003,159,772	100.00	4,571,871,474	100.00

งบกำไรขาดทุน

(หน่วย : บาท)

งบกำไรขาดทุนรวม	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2560		2559		2558	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้						
รายได้จากการให้บริการก่อสร้าง	2,370,133,222	97.30	3,697,299,870	98.94	3,880,171,798	98.11
ดอกเบี้ยรับ	1,339,972	0.00	3,200,283	0.09	11,029,496	0.28
รายได้อื่น	64,354,172	0.06	36,394,961	0.97	63,831,087	1.61
รวมรายได้	2,435,827,366	100.00	3,736,895,114	100.00	3,955,032,381	100.00
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนการให้บริการก่อสร้าง	1,859,716,316	76.35	2,946,647,433	78.85	3,242,393,750	81.98
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	341,911,264	14.04	349,798,970	9.36	332,262,966	8.40
หนี้สงสัยจะสูญ (โอนกลับรายการ)	(127,330)	(0.01)	7,030,481	0.19	127,330	0.00
ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้อถือหุ้นของบริษัท	34,991,836	1.44				
รวมค่าใช้จ่าย	2,236,492,086	91.82	3,303,476,884	88.40	3,574,784,046	90.39
กำไรก่อนส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและ	199,335,280	8.18	433,418,230	11.60	380,248,335	9.61
การร่วมค้าค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้						
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(34,337,471)	(1.41)	(32,941,177)	(0.88)	0	0.00
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	(116,061)	(0.00)				
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	164,881,748	6.77	400,477,053	10.72	380,248,335	9.61
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(16,396,236)	(0.67)	(17,033,628)	(0.46)	(4,753,765)	(0.12)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	148,485,512	6.10	383,443,425	10.26	375,494,570	9.49
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(57,806,327)	(2.37)	(98,337,639)	(2.63)	(74,543,829)	(1.88)
กำไรสำหรับปี	90,679,185	3.72	285,105,786	7.63	300,950,741	7.61
การแบ่งปันกำไร						
ส่วนที่เป็นของผู้อถือหุ้นของบริษัทฯ	92,792,060		290,756,099	7.78	305,963,357	7.74
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของ	(2,112,875)		(5,650,313)	(0.15)	(5,012,616)	(0.13)
บริษัทย่อย						
	90,679,185		285,105,786	7.63	300,950,741	7.61
กำไรต่อหุ้น						
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้อถือหุ้นของบริษัทฯ	0.016		0.050		0.063	
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้อถือหุ้นของบริษัทฯ			0.050		0.062	

งบกระแสเงินสด

(หน่วย : บาท)

งบกระแสเงินสดรวม	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2560	2559	2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไรก่อนภาษี	148,485,512	383,443,425	375,494,570
รายการปรับกระทบยอดกำไรก่อนภาษีเป็นเงินสดรับ (จ่าย) สุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน			
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	106,451,651	114,097,891	79,401,685
หนี้สูญและค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ (โอนกลับรายการ)	(127,330)	7,030,481	127,330
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น	6,042,494	17,256,786	15,641,691
(กำไร) ขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	105,150	(430,531)	(36,362,321)
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	4,784,870	920,276	533,602
ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ออกหุ้นของบริษัทร่วม	34,991,836	0	0
กำไรจากการเลิกการร่วมค้า	0	0	(34,472)
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	34,337,471	32,941,177	0
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	116,061	0	0
ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	0	506,447	3,813,682
ปรับปรุงจากการยกเลิกใบสำคัญแสดงสิทธิที่ไม่เข้าเงื่อนไข	0	(644,617)	0
กลับรายการต้นทุนงานที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	0	0	(51,122,170)
ประมาณการหนี้สินจากโครงการก่อสร้าง	1,180,240	4,984,576	8,940,635
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	8,655,697	13,487,194	7,511,967
ดอกเบี้ยรับ	(1,339,972)	(3,200,283)	(11,029,496)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	18,992,412	17,420,993	3,690,495
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	362,676,092	587,813,815	396,607,198
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง			
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(416,594,875)	215,011,538	245,417,289
รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระ	915,187,293	(756,017,572)	(621,119,716)
ลูกหนี้เงินประกันผลงานตามสัญญาก่อสร้าง	(12,836,222)	76,556,376	(86,430,310)
เงินจ่ายล่วงหน้าแก่ผู้รับเหมาช่วงตามสัญญาก่อสร้าง	107,429,654	(368,548,031)	(55,735,254)
งานระหว่างก่อสร้าง	(56,243,218)	27,151,379	(11,011,127)
วัสดุก่อสร้าง	0	999,168	4,329,358
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(5,721,967)	25,086,993	(22,575,097)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,180,190	967,480	(4,642,337)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)			
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(12,300,854)	(88,365,560)	54,475,393
ต้นทุนงานที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	(509,196,746)	(37,382,499)	681,072,358
รายได้ค่าก่อสร้างรับล่วงหน้า	0	0	(148,931,097)
เจ้าหนี้เงินประกันผลงานตามสัญญาก่อสร้าง	(2,449,078)	13,827,163	9,672,883
เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้าตามสัญญาก่อสร้าง	25,538,615	24,754,283	211,905,264
ประมาณการหนี้สินจากโครงการก่อสร้าง	(4,537,422)	(9,780,877)	(22,460,001)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	28,127,229	(31,037,515)	(3,367,598)

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

งบกระแสเงินสดรวม	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2560	2559	2558
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	(309,522)	(1,206,097)	(457,334)
เงินสดจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	419,949,169	(320,169,956)	626,749,872
เงินสดรับคืนภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	0	14,416,694	0
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้	(80,738,857)	(83,188,338)	(115,584,780)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	339,210,312	(388,941,600)	511,165,092
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินลงทุนชั่วคราว (เพิ่มขึ้น) ลดลง	360,770	(360,770)	36,796
เงินฝากสถาบันการเงินที่มีภาระค้ำประกัน (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(29,620)	20,042,060	(1,798,877)
เงินสดรับจากการเลิกการร่วมค้า	0	0	103,741
เงินสดจ่ายเพื่อลงทุนในการร่วมค้า	(5,099,950)	0	0
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม	0	(906,048,095)	0
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนระยะยาวอื่น	0	0	(405,225,624)
ดอกเบี้ยรับ	1,375,162	4,669,882	7,809,611
เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	370,461	791,245	75,870,781
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(54,920,840)	(150,282,645)	(303,399,162)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(2,043,530)	(6,937,874)	(1,940,165)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(59,987,547)	(1,038,126,197)	(628,542,899)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น	(33,896,959)	104,254,642	0
เงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น	30,000,000	0	0
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	0	0	(30,500,000)
เงินสดรับจากการออกหุ้นสามัญ	0	0	726,000,000
เงินสดจ่ายค่าใช้จ่ายในการออกหุ้นสามัญ	0	0	(12,870,000)
เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้	100,000,000	200,000,000	100,000,000
ชำระคืนหุ้นกู้	(100,000,000)	0	0
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้นจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิ	0	0	7,310,526
เงินสดรับจากการเพิ่มทุนจากการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ	0	18,478,578	37,573,666
จ่ายเงินปันผล	(20,544,540)	(45,635,120)	(11,535,246)
บริษัทย่อยจ่ายเงินปันผลให้ผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	0	0	(10,642,953)
ดอกเบี้ยจ่าย	(19,072,856)	(16,869,075)	(2,605,227)
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินลดลง	(12,804,571)	(13,584,242)	(4,632,841)
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อยเพิ่มขึ้นจากการจัดตั้งบริษัทย่อย	75	0	0
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(56,318,851)	246,644,783	798,097,925
ผลต่างจากการแปลงค่าการเงินเพิ่มขึ้น (ลดลง)	4,439,884	21,058	2,050,021
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	227,343,798	(1,180,401,956)	682,770,139
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	109,025,647	1,289,427,603	606,657,464
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	336,369,455	109,025,647	1,289,427,603

อัตราส่วนทางการเงิน

	2560	2559	2558
อัตราส่วนสภาพคล่อง			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.47	1.41	1.69
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.66	0.25	0.97
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.18	(0.19)	0.32
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	54.00	121.27	85.03
ระยะเวลาในการจำหน่าย (ขาย) สินค้า	7	3	5
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	3.78	7.04	5.23
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	96	52	69
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	5.41	7.87	8.25
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	36	46	44
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหาทำไร			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	21.54%	20.30%	16.44%
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (%)	7.07%	10.84%	9.77%
อัตรากำไร (ขาดทุน) ก่อนดอกเบี้ยจ่ายภาษีเงินได้และค่าเสื่อมราคา (%)	11.25%	13.78%	11.60%
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (%)	202.54%	-97.03%	134.81%
อัตรากำไรสุทธิ (%)	3.81%	7.78%	7.74%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	3.41%	11.39%	16.11%
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน			
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	1.93%	6.07%	8.50%
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	28.23%	56.49%	66.34%
อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	50.74%	78.05%	109.82%
อัตราส่วนเงินกู้ที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.15	0.16	0.06
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.67	0.86	0.89
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (เท่า)	25.64	(17.50)	166.82
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	1.48	(0.35)	0.67
อัตราการจ่ายเงินปันผล (%) คำนวณโดยใช้กำไรสุทธิขงเฉพาะกิจการ	47.52%	31.36%	29.30%

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานปี 2560

1. ภาพรวมของผลการดำเนินงานปี 2560 ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

ในปี 2560 เศรษฐกิจโลกมีการขยายตัวเร่งขึ้น นำโดยการปรับตัวของเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา แคนาดา กลุ่มประเทศยุโรป โชน และญี่ปุ่น การฟื้นตัวของประเทศเศรษฐกิจหลักส่งผลให้ปริมาณการค้าโลกขยายตัวและเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ กลุ่มประเทศอาเซียน และเศรษฐกิจประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ฟื้นตัวอย่างเป็นวงกว้าง สำหรับภาพรวมเศรษฐกิจไทยนั้นมีการขยายตัวทั้งภาคการส่งออกและท่องเที่ยวที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนการลงทุนเอกชนเริ่มมีแนวโน้มฟื้นตัว สำหรับภาคอุตสาหกรรมการก่อสร้างมีการเปิดประมูลโครงการพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค การคมนาคมขนส่งโครงการใหญ่ที่สำคัญหลายโครงการ

สำหรับผลการดำเนินงานปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีรายได้จากการให้บริการก่อสร้าง 2,370.13 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 35.90 กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ 92.79 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 68.19 อัตรากำไรขั้นต้นและอัตรากำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ 21.54 และร้อยละ 3.81 ตามลำดับ ต่อเนื่องจากปีก่อนการแข่งขันในอุตสาหกรรมก่อสร้างในปี 2560 ยังคงอยู่ในระดับสูง มีการแข่งขันด้านราคาอย่างรุนแรง ส่งผลให้อัตรากำไรขั้นต้นในการเข้าประมูลงานของกลุ่มบริษัทฯ ลดลง อย่างไรก็ดีบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้รับงานเพิ่มเติมในระหว่างปี รวมทั้งสิ้น 14 โครงการ มูลค่ารวม 5,357.74 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่งานที่ได้รับเป็นงานประเภทงานโยธา ณ สิ้นปี 2560 บริษัทฯ และบริษัท สหการวิศวกรรม จำกัด มีงานในมือรวม 18 โครงการ มูลค่างานที่ยังไม่ได้รับรู้รายได้ 6,712.00 ล้านบาท ในด้านพัฒนาการลงทุนในธุรกิจอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างโอกาสในการแข่งขันทางธุรกิจ กลุ่มบริษัทฯ ได้จัดตั้งบริษัทย่อย 2 บริษัท คือ บริษัท ทีอาร์ซี ยูทิลิตี้ จำกัด ดำเนินธุรกิจผลิตและให้บริการน้ำประปาในพื้นที่ ตำบลลาดสือ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง และบริษัท เอสเอส ครอสซิงส์ จำกัด ดำเนินธุรกิจในการให้บริการรับเหมาก่อสร้างวางท่อร้อยสายไฟฟ้าใต้ดิน งานคันท่อดูดและงานขุดเจาะอุโมงค์ คาดว่าจะเริ่มรับรู้รายได้จากการดำเนินธุรกิจของบริษัทย่อยทั้งสองได้ในปี 2561

2. วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และความสามารถในการทำกำไร

• รายได้

- รายได้จากการให้บริการก่อสร้าง

(หน่วย : ล้านบาท)

รายได้จากการให้บริการ	2560		2559		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- งานระบบท่อ	1,074.68	45.34	1,796.41	48.59	-721.73	-40.18
- งานระบบวิศวกรรม	345.45	14.58	1,158.54	31.33	-813.09	-70.18
- งานโยธา	950.00	40.08	742.35	20.08	207.65	27.97
รวม	2,370.13	100.00	3,697.30	100.00	-1,327.17	-35.90

รายได้จากการให้บริการก่อสร้างของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เท่ากับ 2,370.13 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 1,327.17 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 35.90 ในปี 2560 ภาคอุตสาหกรรมรับเหมาก่อสร้างมีผู้รับเหมาทั้งไทยและต่างประเทศเข้าร่วมประมูลโครงการขนาดใหญ่มากขึ้น มีการแข่งขันด้านราคา บางโครงการมีราคาที่ชนะการประมูลต่ำกว่าราคากลางที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญ

ส่งผลให้บริษัทฯ ไม่สามารถชนะการประมูลบางโครงการตามที่คาดหวัง ประกอบกับความล่าช้าของการพัฒนาโครงการก่อสร้างเหมืองแร่โพแทชที่บริษัทฯ เคยได้รับ Letter of Award ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2559 ส่งผลให้บริษัทฯ ยังไม่สามารถลงนามในสัญญารับเหมาก่อสร้างกับบริษัท อาเซียนโปแตชชัยภูมิ จำกัด (มหาชน) (“APOT”) ตามแผนงานที่คาดว่าจะการลงนามในสัญญาจะเกิดขึ้น และเริ่มมีการรับรู้รายได้จากการให้บริการก่อสร้างในปี 2560 รายได้รวมในปี 2560 ของกลุ่มบริษัทฯ จึงไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

ในระหว่างปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้รับงานเพิ่มเติมจากภาคเอกชน 8 โครงการ มูลค่า 3,355.22 ล้านบาท และจากภาครัฐ 6 โครงการ มูลค่า 2,002.52 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 14 โครงการ มูลค่ารวม 5,357.74 ล้านบาท รายได้จากการให้บริการก่อสร้างปี 2560 ส่วนใหญ่มาจากโครงการระยะยาวจากปีก่อน ซึ่งโครงการต่างๆ ที่มีอยู่ในมือได้ถูกทยอยรับรู้ได้ตามความสำเร็จของงานในปีก่อนๆ ไปบ้างแล้ว รายได้จากให้บริการก่อสร้างในปี 2560 จึงลดลง

รายได้จากการให้บริการก่อสร้างแบ่งตามประเภทของรายได้ เป็นดังนี้

- งานการให้บริการก่อสร้างระบบท่อ ส่วนใหญ่มาจากโครงการ 1st Transmission Pipeline Life Extension Project 28” Recoating Section จากบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และโครงการจ้างเหมาก่อสร้างปรับปรุงขยายการประปาส่วนภูมิภาค สาขาเกาะสมุย อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการประปาส่วนภูมิภาค
- งานการให้บริการระบบวิศวกรรมและก่อสร้างโรงงานในอุตสาหกรรมพลังงานและปิโตรเคมี ส่วนใหญ่มาจากโครงการจัดหา ติดตั้ง ทดสอบระบบเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตบุนหรี ด้านกระบวนการผลิตยาเส้นพอง (M-01/2) จากโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง
- งานการให้บริการก่อสร้างงานโยธา ส่วนใหญ่มาจากโครงการก่อสร้างถนนศรีนครินทร์ - ร่มเกล้า ช่วงที่ 1 ของกรุงเทพมหานครและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บริษัทฯ ตระหนักถึงความเสี่ยงจากรายได้จากการให้บริการก่อสร้างที่ลดลงจากการสภาพการแข่งขันที่รุนแรง จึงพัฒนาการลงทุนในธุรกิจอย่างต่อเนื่องเพื่อความมั่นคงและสร้างโอกาสทางธุรกิจ บริษัทฯ และบริษัท สหการวิศวกร จำกัด (บริษัทย่อย) ได้จัดตั้งย่อย 2 บริษัท คือ

- บริษัท ทีอาร์ซี ยูทิลิตี้ จำกัด ดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำประปาในพื้นที่ตำบลตาสิทธิ์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง
- บริษัท เอสเอส ครอสซิงส์ จำกัด ดำเนินธุรกิจให้บริการรับเหมาก่อสร้างวางท่อร้อยสายไฟฟ้าใต้ดิน งานคันทอลอดและงานขุดเจาะอุโมงค์

โดยคาดว่าจะเริ่มรับรู้รายได้จากการดำเนินธุรกิจของทั้งสองบริษัทได้ในปี 2561

- รายได้จากดอกเบี้ยรับและรายได้อื่น ประกอบด้วยรายได้จากดอกเบี้ยรับ จำนวน 1.35 ล้านบาท และรายได้อื่น จำนวน 64.35 ล้านบาท ตามลำดับ รวมเท่ากับ 65.70 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน 26.10 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 65.91 โดยรายได้ที่สำคัญคือ รายได้จากการเคลมหนังสือค้ำประกันของผู้รับเหมาพร้อมรายหนึ่งจำนวน 39.40 ล้านบาท

● **กำไรขั้นต้น** เท่ากับ 510.41 ล้านบาท ลดจากปีก่อน 240.24 ล้านบาท อัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 21.54 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2559 อยู่ที่ระดับร้อยละ 20.30 หากพิจารณาเฉพาะไตรมาส 4 อัตรากำไรขั้นต้นอยู่ในระดับสูงถึงร้อยละ 30.99 เนื่องจากโครงการในมือที่ทยอยมาจากปีก่อน ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงปลายโครงการ จึงมีการปรับประมาณการต้นทุนให้ใกล้เคียงกับที่ต้นทุนจะเกิดขึ้นจริง ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่บริษัทฯ และบริษัท สหการวิศวกร จำกัดสามารถคุมต้นทุนในการก่อสร้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ

● **ค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายทางการเงิน** เท่ากับ 341.91 ล้านบาท และ 16.40 ล้านบาท ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายในการบริหารลดลง 7.89 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.26 ส่วนค่าใช้จ่ายทางการเงินลดลง 3.70 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมระยะสั้น และดอกเบี้ยหุ้นกู้ที่บริษัทฯ กู้ยืมมาเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในกิจการ โดย ณ สิ้นปี 2560 มียอดหุ้นกู้คงเหลือ 300 ล้าน

บาท ประกอบด้วยหุ้นกู้อายุ 2 ปีที่ออกในเดือนมีนาคม 2559 จำนวน 200 ล้านบาท และอายุ 1 ปีที่ออกในเดือนกรกฎาคม 2560 จำนวน 100 ล้านบาท

- **ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทรวม** เท่ากับ 34.99 ล้านบาท เกิดจากในระหว่างปี 2560 APOT ได้รับชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนจากผู้ถือหุ้นรายหนึ่ง (เป็นการชำระค่าหุ้นเพิ่มทุน 1,174,866 หุ้น ในราคาหุ้นละ 68.43 บาท) และได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนชำระแล้วจาก 2,688 ล้านบาท เป็น 2,806 ล้านบาท ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของกลุ่ม TRC ใน APOT ลดลงจากร้อยละ 26.22 ของทุนชำระแล้ว ณ สิ้นปี 2559 เป็นร้อยละ 25.13 ณ สิ้นปี 2560 บริษัทฯ จึงได้บันทึกผลสุทธิจากการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทรวมแสดงในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2560

- **ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทรวม** เท่ากับ 34.99 ล้านบาท เป็นการรับรู้ผลขาดทุนจากผลการดำเนินงานของ APOT ด้วยวิธีส่วนได้เสีย

- **กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ** เท่ากับ 92.79 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนที่มีกำไรสุทธิ 290.76 ล้านบาท จำนวน 197.97 ล้านบาท หรือร้อยละ 68.09 อัตรากำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ 3.81 ลดลงจากปีก่อนที่อยู่ที่ร้อยละ 7.78 สาเหตุหลักของการลดลงของกำไรสุทธิคือ รายได้จากการให้บริการก่อสร้างที่ลดลง ประกอบกับผลกระทบของขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทรวม และส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทรวม ทั้งนี้หากไม่พิจารณาผลกระทบของขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทรวม 34.99 ล้านบาทที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นใน APOT กำไรสุทธิจะเท่ากับ 127.78 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 56.05 คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 5.25

- **ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้** เท่ากับ 57.81 ล้านบาท ลดลง 40.53 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.21 สอดคล้องกับรายได้และกำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ลดลง รายละเอียดภาษีเงินได้แสดงดังหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 29

- **ผลการดำเนินงาน และความสามารถในการทำกำไร**

บริษัท	กำไรขั้นต้น (ล้านบาท)		กำไรสุทธิ (ล้านบาท)	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
ทีอาร์ซี	306.95 25.26%	668.63 29.12%	101.91 7.60%	357.93 15.03%
สหการวิศกร	170.17 18.00%	44.04 4.50%	112.34 11.66%	13.82 1.37%
กิจการร่วมค้า ไอโครเท็ค	19.28 9.11%	25.89 6.12%	15.95 7.50%	20.38 4.81%
บริษัทฯ และบริษัทย่อย	510.42 21.54%	750.65 20.30%	92.79 3.81%	290.76 7.78%

* หมายเหตุ: % ในที่นี้คือ อัตรากำไรขั้นต้นและอัตรากำไรสุทธิ

- **กำไรขั้นต้น**

กำไรขั้นต้นในปี 2560 อยู่ที่ร้อยละ 21.54 สูงกว่ากำไรขั้นต้นในปี 2559 ที่อยู่ที่ร้อยละ 20.30 กำไรขั้นต้นของแต่ละบริษัทเป็นดังนี้

- บริษัท ทีอาร์ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) มีอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 25.26 ลดลงจากปีก่อนที่อยู่ที่ร้อยละ 29.12 เนื่องจากโครงการที่ได้รับเพิ่มเติมในระหว่างปีส่วนใหญ่เป็นโครงการที่มีกำไรขั้นต้นต่ำกว่าปีก่อน

- บริษัท สหการวิศกร จำกัด มีอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 18.00 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่อยู่ที่ร้อยละ 4.50 เนื่องจาก มีการปรับประมาณการต้นทุนสำหรับโครงการในมือที่ยกมาจากปีก่อนๆ ที่อยู่ในช่วงปลายโครงการให้ใกล้เคียงกับต้นทุนที่จะเกิดขึ้นจริง

- กิจการร่วมค้า ไฮโดรเทค สหการ มีอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 9.11 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่อยู่ที่ร้อยละ 6.12 เหตุผลเช่นเดียวกับการเพิ่มขึ้นของอัตรากำไรขั้นต้นของบริษัท สหการวิศวกร จำกัด

- กำไรสุทธิ และกำไรของแต่ละส่วนงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิสำหรับปี 2560 เท่ากับ 92.79 ล้านบาท ลดลง 197.96 ล้านบาทจากปี 2559 ซึ่งมีกำไรสุทธิอยู่ที่ 290.76 ล้านบาท รายได้จากการให้บริการก่อสร้างและกำไรของแต่ละส่วนงานปรากฏดังหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 34 ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน รายได้ตามส่วนงานลำดับจากมากไปน้อย คือการให้บริการก่อสร้างระบบท่อ งานโยธา และการให้บริการระบบวิศวกรรมและก่อสร้างโรงงานในอุตสาหกรรมพลังงานและปิโตรเคมี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 45.34, 40.08 และ 14.58 ตามลำดับ โดยกำไรส่วนใหญ่มาจากการให้บริการก่อสร้างระบบท่อ

• อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น

บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานปี 2556 - 2560 ดังนี้

ผลการดำเนินงาน	กำไรสุทธิ ของทีอาร์ซี (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ ที่ใช้อ้างอิง อัตราเงินปันผล (บาทต่อหุ้น)	อัตรา (บาทต่อหุ้น)		จำนวนเงิน (ล้านบาท)		เงิน/หุ้นปันผล ต่อกำไรสุทธิหลังหัก สำรองตามกฎหมาย
			เงินปันผล	หุ้นปันผล	เงินปันผล	หุ้นปันผล	
ปี 2556	81.32	0.50	0.05	ไม่มี	40.82	-	52.85%
ปี 2557	255.67	0.125	0.003472	0.03125 (4 หุ้นเดิม ต่อ 1 หุ้นใหม่)	11.54	103.82	45.63%
ปี 2558	399.13	0.125	0.01	0.0156250 (8 หุ้นเดิม ต่อ 1 หุ้นใหม่)	45.64	71.30	30.48%
ปี 2559	357.93	0.125	0.004	0.0178571 (7 หุ้นเดิม ต่อ 1 หุ้นใหม่)	20.54	91.71	30.01%
ปี 2560	101.91	0.125	0.002	0.00625 (20 หุ้นเดิม ต่อ 1 หุ้นใหม่)	11.74	293.48	47.86

หมายเหตุ: อัตราเงิน/หุ้นปันผลสำหรับผลประกอบการปี 2560 จะนำเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เพื่ออนุมัติ ในวันที่ 27 เมษายน 2561

3. การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย

• สินทรัพย์รวม

วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้นจำนวน 4,598.37 ล้านบาท ลดลงจากวันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 404.79 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.09 โดยมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2559	เพิ่ม/ (ลด)
สินทรัพย์หมุนเวียน	2,599.12	2,873.62	(274.50)
เงินลงทุนในบริษัทร่วมและเงินลงทุนในการร่วมค้า	1,266.36	1,330.71	(64.35)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	684.74	726.61	(41.87)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	48.15	72.22	(24.07)
รวมสินทรัพย์	4,598.37	5,003.16	(404.79)

รายการสินทรัพย์ที่สำคัญได้แก่

1. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นเพิ่มขึ้นจาก 410.82 ล้านบาท เป็น 825.59 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 100.96 โดยลูกหนี้การค้าส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระจำนวน 408.71 ล้านบาท
2. รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระลดลงจาก 1,769.27 ล้านบาท เป็น 854.29 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 51.54 เกิดจากงานในมือที่ลดลง และมีการออกใบแจ้งหนี้สำหรับงานที่ดำเนินการแล้วเสร็จในมูลค่าที่มากกว่า ณ สิ้นปีก่อน (รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระหมายถึง รายได้ที่ได้รับรู้แล้ว แต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระตามสัญญา จึงยังไม่ได้ออกใบแจ้งหนี้)
3. เงินลงทุนในบริษัทร่วมลดลงจาก 1,328.33 ล้านบาท เป็น 1,259.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.22 เกิดจากขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้อถือหุ้นของบริษัทร่วม และส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม

● **หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น**

(หน่วย : ล้านบาท)

	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2559	เพิ่ม/ (ลด)
หนี้สินหมุนเวียน	1,366.79	1,838.49	(471.70)
เงินกู้ยืมและหุ้นกู้	400.36	404.25	(3.89)
หนี้สินไม่หมุนเวียน	<u>75.40</u>	<u>76.56</u>	<u>(1.16)</u>
รวมหนี้สิน	<u>1,842.55</u>	<u>2,319.30</u>	<u>(476.75)</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>2,755.82</u>	<u>2,683.86</u>	<u>71.96</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>4,598.37</u>	<u>5,003.16</u>	<u>(404.79)</u>

❖ หนี้สินรวมลดลงจาก 2,319.30 ล้านบาทเป็น 1,842.55 ล้านบาท รายการที่สำคัญคือ ต้นทุนงานที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระลดลงจาก 923.47 ล้านบาท เป็น 414.27 ล้านบาท เนื่องจากโครงการในมือที่ยกมาจากรปีก่อนส่วนใหญ่อยู่ในช่วงปลายโครงการ ส่วนโครงการใหม่ที่ได้รับในระหว่างปียังอยู่ในระยะเพิ่งเริ่ม ยอดคงเหลือของต้นทุนที่รับรู้แล้วแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาจึงลดลงเมื่อเทียบกับสิ้นปีก่อน

❖ ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจาก 2,683.86 ล้านบาทเป็น 2,755.82 ล้านบาท โดยมาจากผลประกอบการของบริษัทและบริษัทย่อย สำหรับปี จำนวน 92.51 ล้านบาท ในขณะที่มีการจ่ายเงินปันผลสำหรับผลประกอบการปี 2559 จำนวน 20.54 ล้านบาท

4. สภาพคล่อง และความเพียงพอของเงินทุน

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีแหล่งที่มาของเงินทุนจากเงินรับจากการดำเนินงาน เงินทุนจากส่วนของผู้ถือหุ้น การออกหุ้นกู้ และเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้การกู้ยืมเงินเพื่อการบริหารงานโครงการมักเป็นการกู้ยืมระยะสั้นถึงปานกลาง ในลักษณะ Project Finance ซึ่งปกติจะต้องมีหลักประกันเป็นเงินฝากประจำค้ำวงเงิน แต่อย่างไรก็ตาม จากสถานะทางการเงินที่เข้มแข็ง ทำให้บริษัทฯ และบริษัท สหการวิศวกร จำกัดสามารถต่อรองยกเว้นเงื่อนไขเงินฝากค้ำประกันวงเงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ บริษัทฯ สามารถบริหารจัดการบริหารสภาพคล่องของกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการจ่ายปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นอย่างสม่ำเสมอ อัตราส่วนสภาพคล่อง ณ สิ้นปี 2560 เท่ากับ 1.47 เท่า เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับสิ้นปีก่อนซึ่งเท่ากับ 1.41 เท่า

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 336.37 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อน 227.07 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

งบกระแสเงินสดรวม	2559	2559	2558
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	339.21	(388.94)	511.16
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(59.99)	(1,038.12)	(628.54)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(56.32)	246.64	798.10
ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงินเพิ่มขึ้น	4.44	0.02	2.05
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	227.34	(1,180.40)	682.77
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	109.03	1,289.43	606.66
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	336.37	109.30	1,289.43

การเปลี่ยนแปลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 แยกตามกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

- เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน จำนวน 339.21 ล้านบาท เกิดจากผลการดำเนินงานของปีปัจจุบัน
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน จำนวน 59.99 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากเงินสดจ่ายลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จำนวน 54.92 ล้านบาท โดยเป็นการลงทุนในการก่อสร้างโรงงานประกอบผลิตภัณฑ์ชิ้นงานโลหะ
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน จำนวน 56.32 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการจ่ายเงินปันผลจำนวน 20.54 ล้านบาท และเงินสดจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระยะสั้นและดอกเบี้ยหุ้นกู้จำนวน 19.07 ล้านบาท

อัตราส่วนความเสี่ยงของทุน

อัตราส่วนทางการเงิน	2560	2559
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	0.67	0.86
อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.15	0.16
อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (เท่า)	16.28	26.88

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เท่ากับ 0.67 เท่า 0.15 เท่าและ 16.28 เท่า ตามลำดับ ซึ่งบริษัทฯ สามารถดำรงอัตราส่วนทางการเงินได้ตามเงื่อนไขของการออกหุ้นกู้ของบริษัทฯ ที่กำหนดไว้ให้อัตราส่วนเงินกู้ที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่เกินกว่า 2 เท่า และอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยไม่ต่ำกว่า 4 เท่า

5. ภาระผูกพันด้านหนี้สินและการบริหารจัดการภาระนอกงบดุล

ได้เปิดเผยรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 35 ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

6. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในอนาคต

ในปี 2558 - 2559 TRC Investment Limited มีการลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัท อาเซียนโปเตซซัททิม จำกัด (มหาชน) ("APOT") จำนวน 6.30 ล้านหุ้น เพิ่มเติมจากที่เคยลงทุนโดย TRC International Limited ในช่วงปี 2555 และ 2558 จำนวนรวม 750,000 หุ้น ส่งผลให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่ม TRC ถือหุ้นใน APOT ร้อยละ 25.13 (ประกอบด้วย การถือหุ้นโดย TRC Investment Limited ร้อยละ 22.46 และ TRC International Limited ร้อยละ 2.67) บริษัทฯ จัดประเภทเงินลงทุนดังกล่าวเป็นเงิน

ลงทุนในบริษัทร่วม ซึ่งต้องรับรู้ผลการดำเนินงานของ APOT ด้วยวิธี Equity Method ซึ่งผลการดำเนินงานของ APOT มีผลขาดทุนสุทธิ เนื่องจากโครงการอยู่ระหว่างการก่อสร้างยังไม่เริ่มมีรายได้ จึงส่งผลกระทบต่อทางลบต่อการเงินรวมของบริษัทฯ ผลกระทบดังกล่าวเป็นผลกระทบในเชิงตัวเลขทางบัญชีจากการบันทึกบัญชีที่เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 28 เรื่องเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

ตามแผนงานพัฒนาโครงการเหมืองแร่โปแตช APOT ดำเนินการเจรจาหาแหล่งเงินทุนและเงินกู้ในการพัฒนาโครงการมาตั้งแต่ปี 2559 แต่ยังไม่แล้วเสร็จ จึงทำให้การก่อสร้างโครงการล่าช้าไปมาก ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ยังไม่สามารถลงนามในสัญญารับเหมาก่อสร้างงานตาม Letter of Award ที่ได้รับต้นปี 2559 ในการเป็นผู้รับเหมาโครงการ Turnkey Delivery of APOT Project Package 2, Surface Processing Plant and Facilities มูลค่างานกว่า 3 หมื่นล้านบาท

นอกจากนั้นแล้วเมื่อ APOT มีการเรียกชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนเพื่อใช้ในการพัฒนาโครงการ กลุ่มบริษัทฯ ก็จะต้องใส่เงินเพิ่มทุนในฐานะหนึ่งในผู้ถือหุ้น ซึ่งบริษัทฯ จะดำเนินการกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการลงทุนดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม ทันทีเมื่อ APOT ประสบความสำเร็จด้านสินเชื่อโครงการ จะมีการลงนามในสัญญารับเหมาก่อสร้าง บริษัทฯ จะสามารถเริ่มงานก่อสร้าง รับรู้รายได้จากการให้บริการก่อสร้าง และสามารถได้รับเงินค่าจ้างงานตามเงื่อนไขในสัญญา ซึ่งจะส่งผลให้รายได้ของบริษัทฯ เติบโตอย่างมีนัยสำคัญเป็นไปตามเป้าหมายยอดขายได้ค่าบริการก่อสร้างของบริษัทฯ และบริษัทย่อยที่ตั้งไว้ 10,000 ล้านบาทภายในปี 2562)